

Een dagje in de AWD: een mooie traditie!

Veel regiocoördinatoren zijn vrijwilligers, maar voor mij is het werk. Maar wel het type werk dat zo leuk is, dat het weer aanvoelt als hobby. Ik werk als ecooloog bij Waternet, de drinkwaterleverancier van Amsterdam. Wij beheren drie Natura 2000-terreinen, met de Amsterdamse Waterleidingduinen (AWD) wellicht als bekendste gebied. Ik zorg er onder andere voor dat we natuur in deze gebieden gemonitoren en de data die daaruit voorkomen analyseren. Recent schreven we bijvoorbeeld (met RAVON Werkgroep Monitoring) nog een artikel over 30 jaar monitoring van zandhagedissen (spoiler alert: het gaat niet goed). Ik onderhoud contacten met alle soortenorganisaties in Nederland en dus ook met RAVON.

Ongeveer eens per twee-drie jaar organiseren we een excursie voor alle tellers. Die excursies hebben allerlei voordelen. RAVON-tellers (NEM Meetprogramma's Reptielen en Amfibieën) zijn meestal alleen op pad, maar op deze manier zien ze elkaar nog eens. Voor mij is het ook goed om de tellers af en toe te zien, want sommigen zie ik alleen maar tijdens deze excursies! Hetzelfde geldt voor Tariq Stark en Edo Goverse van RAVON, zij kunnen zo ook de tellers spreken – en andersom. En ik kan weer werkafspraken met RAVON maken. Maar vooral: we kunnen allemaal van elkaar leren.

Op 4 juli 2025 was het weer zo ver. Er stonden negen tellers klaar en het weer werkte gelukkig mee. Ik ben zelf echt niet kippig, maar het is wonderlijk om te zien hoe makkelijk Edo en Tariq hagedissen vinden. We zagen er minstens twintig, terwijl de keizermantels en vuurlibellen ons om de oren vlogen. Met een ninjamove hadden de RAVON-mannen de hagedissen zo te pakken. Tariq liet ons daarbij de geslachtsorganen van de hagedissen zien. Een grote lijster zong op de achtergrond. De Amsterdamse Waterleidingduinen zijn sinds het begin van de vestiging in Nederland een hotspot voor zuidelijke keizerlibellen. Teller Axel had ons een boomkikker beloofd, maar dat werd nog even zweten voor hem toen ze niet thuis gaven. Uiteindelijk bleken er toch twee bij de beste poel te zitten, gevonden door held van de dag Tariq. Als beheerder zorgen we dat zulke poelen open blijven. Sommige groeien sneller dicht dan anderen, maar in de loop der jaren hebben we een systeem ontwikkeld waarbij poelen niet volledig dichtgroeien. Omdat we cyclisch beheren, zijn er verspreid door het duin allerlei verschillende stadia aanwezig, van 'maagdelijke', weinig begroeide poelen (goed voor bijvoorbeeld rugstreeppad) tot bijna geheel verlande. Als we dichtgroeende poelen open graven, laten we altijd een

De traditionele dag in de AWD leverde ook een mooie boomkikkerwaarneming op. (Foto's: Vincent van der Spek)

derde van de vegetatie staan, zodat bijvoorbeeld larven, eitjes en overwinterende dieren van allerlei soorten in de poelen aanwezig blijven. Maar terug naar de boomkikkers: die zijn hier ooit illegaal uitgezet en daarmee een exoot, van ook nog eens 'verkeerd' genetisch materiaal. Het blijft wonderlijk wat mensen allemaal met onduidelijke bedoelingen naar de natuur verslepen... Een boomkikker is hoe dan ook een mooi dier, dus we hebben er stiekem ook van genoten. Terug bij de ingang trakteerde Waternet nog op een drankje. Tenminste, ik ben het bonnetje natuurlijk kwijt, dus uiteindelijk heb ik zelf getrakteerd. Dat paste dan weer geheel bij het karakter van de dag, want zeg zelf: dit mag ik toch eigenlijk geen werk noemen? Na zo'n betaalde hobbydag trakteer ik iedereen meer dan graag.

Vincent van der Spek